

Miloš H A V E L K A:

POSUDEK

na bakalářskou práci Marcely Hanáčkové

MĚSTA MYSLI

(tři kritiky funkcionalistických principů výstavby měst)

Jedná se o vyváženou, dobře strukturovanou práci, jejíž obsah i zpracování odpovídají zadání. Spolupráce autorky BP s jejím vedoucím byla příkladná. Téma BP je aktuální, a i když se zaměřuje jen na tři typy západních kritik funkcionalistického plánování, jedná se celkově o problematiku, která v literatuře dosud nebyla systematičtěji zpracována.

Práce je rozdělena do tří částí, totiž *Úvodu* (6 – 12), informujícího o způsobu identifikace problému, zvolených metodách a srovnávaném materiálu, a dvou částí vlastních analýz. První z nich. *Funkcionalistické plánování* je věnována výkladu kritizovaného předmětu, totiž funkcionalistických představ o výstavbě měst a sestává ze tří podkapitol, úvodního stručného výkladu geneze problému (12-14), dále z analýzy údajných základních funkcí města - práce, bydlení, rekreace a doprava (15 - 19) a z charakteristiky tzv. „vědecké metody“ funkcionalistického plánování. Implicitní protipostavení funkcí a hodnot plánování měst, které autorka v první části rekonstruovala, je pak dobrým východiskem pro výkladu druhé části, nadepsané *Kritika funkcionalistických principů plánování měst* (25 - 47) a provedené na analytické reprodukci prací Norberga Schulze, Kevina Lynche a Josepha Rykwerta. Autorka zde prokázala dobrou znalost domácí i zahraniční literatury (původní i překladové), schopnost jejího reprezentativního výběru i schopnost cíleného výkladu textu.

K práci mám následující připomínky:

- možná by stálo za úvahu přece jen více propracovat teoreticko-sociologickou dimenzi pojmu „*mentální představy města*“ (:8), a

„mentálního prostoru“ vůbec, který je pro autorčinu perspektivu konstitutivní. Autorčina operacionalizace „mentálních konstrukcí“ se ale opírá jen o jednu z fundamentujících prací Bergera a Luckmanna, jiné (Georg Simmel, Karl Schlögl, David Blackburn a další) ponechává stranou, což sice v případě bakalářské práce tolik nevádí, ale v na další cestě podobným směrem by rovnání s těmito autory bylo nutné. Jakkoli je operacionalizované pojetí „mentálních konstrukcí“ v práci využíváno účinně a účelně, i zde by se asi mělo přesněji rozlišit, co je v mentální představě organizace města orientováno na plánování a souvisí s představou budoucnosti (a s politikou), co má konstruktivistickou povahu žádoucí změny skutečnosti (věda, technika a možnosti pokroku), co je zapuštěno v kulturně stabilizovaných vzorcích vnímání (identita, jistota, obeznámenost, stavební slohy a styly, estetické normy atp.);

- větší pozornost by bylo v práci třeba věnovat stylistice. Některé motivy a určitá tvrzení se vrací nebo přímo opakují; konání jednotlivých „událostí“ (např. kongresů CIAM) by bylo vhodné datovat atp.;

- širší kontextování některých problémových řešení, jejich kulturně historických a politických konstelací a také některých jmen by mohlo autorčin výklad dále prohloubit. Např. na str. 20 zmiňovaný Otto Neurath byl zároveň důležitým reprezentantem tzv. vídeňského kroužku logického pozitivismu a autorem zajímavého úvodu do sociologie, což by mohlo napomoci k hlubšímu odhalení scientisticko – technokratického pozadí „vědeckého řešení“ problémů architektury a urbanismu v době dominujícího funkcionalismu.

Vzdor naznačeným připomínkám hodnotím práci vysoko. Je původní, aktuální, čtivá, poučená a velmi talentovaná. Po menších úpravách (komprimace a typologizace deskriptivních pasáží) je publikovatelná. Před obhajobou navrhuji hodnotit v pásmu 45 – 47 bodů.

Prof. Miloš Havelka, CSc

Vedoucí práce